

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL C. L. SKUNDO**

2023 m. vasario d. Nr. S- (7-2023/7)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos pirmininko Evaldo Raistensio, narių Jurgitos Narkevičiūtės (pranešėja), Rasos Stravinskaitės, Andriaus Veniaus, Vilmos Vildžiūnaitės, išnagrinėjo C. L. (toliau – pareiškėjas) 2012-12-29 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2022-12-13 sprendimo Nr. (21.222) 500-470. Pareiškėjo atstovas R. F. ir Valstybinės mokesčių inspekcijos atstovas Danel Sabukevič Komisijos 2023-01-24 posėdyje dalyvavo nuotoliniu būdu.

Komisija n u s t a t ė :

Inspekcija atliko Pareiškėjo mokestinį tyrimą ir 2022-11-14 surašė mokestinio tyrimo atskaitą Nr. (21.222 Mr) FR0686-680, kurioje konstatavo, jog Pareiškėjas ir jo sutuoktinė, 2019 metais pardavę nekilnojamojo turto objektus, vykdė apmokestinamą ekonominę veiklą bei gavo 210 000 Eur pajamas, todėl viršijus Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatyme nustatytą 45 000 Eur ribą, mokesčių mokėtojas privalėjo registruotis pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) mokėtoju, apskaičiuoti PVM ir jį sumokėti į biudžetą. Mokestinio tyrimo metu nustatyta, jog Pareiškėjas už 2019 metų gegužės, birželio, rugpjūčio ir rugsėjo mėnesius nepateikė PVM mokėtoju neįregistruoto asmens PVM apyskaitos (forma FR0608) bei atitinkamai nedeklaravo apmokestinamosios vertės už 30 000 Eur, 30 000 Eur, 60 000 Eur ir 90 000 Eur. Iš Elektroninio deklaravimo sistemos (toliau – EDS) duomenų nustatyta, jog Pareiškėjas PVM deklaracijas už 2019 m. gegužės, birželio, rugpjūčio ir rugsėjo mėnesius pateikė 2022-11-04, t. y. pavėluotai. Pareiškėjas mokestinę prievolę 36 447 Eur PVM sumokėjo 2022-11-07.

Pareiškėjas pateikė Inspekcijai 2022-11-15 prašymą dėl atleidimo nuo apskaičiuotų PVM delspinigių. Mokesčių mokėtojo prašymo nagrinėjimo metu (2022-12-13) Inspekcija konstatavo, jog Pareiškėjas valstybės biudžetui buvo skolingas 6 045,34 Eur PVM delspinigių. Inspekcija ginčijamu 2022-12-13 sprendimu Nr. (21.222) 500-470 netenkino pateikto Pareiškėjo prašymo bei neatleido nuo apskaičiuotų 6 045,34 Eur PVM delspinigių sumokėjimo.

Pareiškėjas pateikė 2012-12-29 skundą Komisijai. Pareiškėjas skunde nurodo, jog jis 2019 metais pardavė žemės sklypus su parengtais statybos projektais. Prieš sandorį konsultavosi mokesčių inspekcijoje dėl mokėtinų mokesčių, tačiau buvo patikintas, kad jokių mokesčių nuo žemės sklypų pardavimo pajamų jam mokėti nereikės. Tačiau šių metų lapkričio mėnesį gavo iš mokesčių administratoriaus raštą dėl dokumentų pateikimo, susijusių su sklypų pardavimo sandoriais. Pareiškėjui susisiekus su raštą – užklausa pateikusia Inspekcijos specialiste išsiaiškinta, kad sklypai buvo parduoti su parengtais statybos projektais ir statybos leidimais, todėl sandoriai buvo siejami su Pareiškėjo vykdyta ekonomine veikla. Skunde teigiama, jog Pareiškėjas siekė išsiaiškinti, kodėl jam buvo suteikta klaidinga informacija, papildomai nurodė, jog visi konsultantai patvirtino, jog pirminė konsultacija jam buvo suteikta netinkamai ir Pareiškėjas privalo kaip fizinis asmuo sumokėti PVM nuo minėtų sandorių.

Pareiškėjas skunde akcentuoja, jog sužinojęs apie 36 446 Eur PVM mokesstinę prievolę, ją iškart įvykdė ir PVM į biudžetą sumokėjo. Pasak Pareiškėjo, jis veikė kaip sąžiningas mokesčių mokėtojas ir ne tik nevengė jokių mokesčių prievolių, bet ir neraginamas savo veiksmais siekė, kuo greičiau išspręsti susidariusią problemą bei siekė, kuo greičiau padengti skolą valstybės biudžetui. Pareiškėjo nuomone, remiantis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 141 straipsnio nuostatomis ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktika, yra pagrindas jį atleisti nuo apskaičiuotų sankcijų vadovaujantis teisingumo ir protingumo principais. Pareiškėjas skunde cituoja LVAT praktiką dėl MAĮ 8 straipsnio taikymo mokesčiniuose santykiuose. Pažymi, jog LVAT¹, nagrinėdamas atleidimo nuo delspinigių ir baudų pagrindus, vadovaujasi ne tik MAĮ įtvirtintais atleidimo pagrindais, bet ir laikosi pozicijos, kad, sprendžiant šiuos klausimus, turi būti vadovujamasi teisingumo ir protingumo kriterijais bei atsižvelgiama į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo (toliau – KT) suformuotą doktriną dėl skiriamų sankcijų už įstatymų pažeidimus. Be to, Pareiškėjo nuomone, pagal šiuo metu galiojančią LVAT praktiką, tokie veiksmai kaip pažeidimo pripažinimas, nors ir pavėluotas, bei mokesstinės prievolės įvykdymas, geranoriškas mokesčių mokėtojo elgesys, laikytini reikšmingais sprendžiant atleidimo nuo ekonominių sankcijų klausimą.

Taip pat Pareiškėjas skunde išskiria papildomą atleidimo nuo sankcijų pagrindą – MAĮ 100 straipsnio 4 punktą ir MAĮ 113 straipsnio 1 dalies 3 punktą. Akcentuoja, jog beviltiška gali būti pripažįstama ta mokesčių mokėtojo mokesstinė nepriemoka, kurios neįmanoma išieškoti dėl objektyvių priežasčių arba kurią priverstinai išieškoti netikslinga socialiniu ir (arba) ekonominiu požiūriu, pavyzdžiui, fiziniam asmeniui reikia valstybės paramos (asmuo yra pensinio amžiaus, neįgalusis, asmeniui reikalingas gydymas, medicininė profilaktika ir reabilitacija, asmuo yra bedarbis, gauna socialinę pašalpa) arba tokia parama jau teikiama. Kadangi Pareiškėjas yra senyvo amžiaus žmogus, beveik 90 metų ir tuo pačiu nuo 2019-10-03 jam yra nustatytas antrojo lygio specialusis nuolatinės slaugos poreikis, todėl mokesčių mokėtojo vertinimu, yra pakankamas pagrindas jį atleisti nuo apskaičiuotų mokesčio delspinigių. Pasak Pareiškėjo, mokesčių administratorius, atlikdamas mokesčių tyrimą dėl PVM priskaitymo, susipažino su jo sveikatos padėtimi, t. y., kad negali savarankiškai judėti, bendrauti, teikti atsakymų bei yra visiškai priklausomas nuo savo artimųjų. Skunde teigiama, jog skundžiamame Inspekcijos sprendime nebuvo vertinta mokesčio mokėtojo būklė, tik konstatuota, kad nepateikta papildomų įrodymų apie ekonominę bei socialinę būklę.

Priešingos pozicijos laikosi Inspekcija. Ginčijame Inspekcijos 2022-12-13 sprendime Nr. (21.222) 500-470 nurodyta, jog Pareiškėjas mokesčio tyrimo metu 2022-11-04 pateikė patikslintą metinę pajamų deklaraciją už 2019 metus, joje deklaravo nekilnojamojo turto pardavimo pajamas (pirminėje deklaracijoje nekilnojamojo turto pajamų nedeklaravo), taip pat pateikė PVM mokėtoju neįregistruoto asmens PVM apyskaitas (FR0608 forma) už 2019 metų gegužės mėn., birželio mėn., rugpjūčio mėn., rugsėjo mėn., kuriose deklaravo apmokestinamąsias vertes – iš viso 210 000 Eur (visas bendrosios jungtinės nuosavybės teise gautas deklaruotas pajamas) bei mokėtiną 36 447 Eur PVM sumą.

Inspekcija, išnaginėjusi MAĮ 100 straipsnio 1 dalies 3 ir 4 punktus, 141 straipsnio 1 dalies 2, 3 ir 4 punktus bei 8 ir 113 straipsnių nuostatas bei pasisakiusi dėl formuojamos teismų praktikos, pažymėjo, jog Pareiškėjas nėra atleistinas nuo apskaičiuotų PVM delspinigių minėtais pagrindais. Sprendime nurodyta, jog VĮ Registrų centro 2022-12-13 duomenimis, Pareiškėjui nuosavybės teise priklauso nekilnojamojo turto objektai (ir / ar jų dalys): žemės sklypas adresu: Ežero g. 1 E, Erzvėto k., Tverečiaus šen., Ignalinos r. sav.; butas adresu: Laisvės pr. 44-12, Vilniuje; butas adresu: Linkmenų g. 5-53, Vilniuje (jame Pareiškėjas deklaruoja savo gyvenamąją vietą), taip pat tuo pačiu adresu esančios turto dalys, t. y. 0,444 ha žemės klypo ir garažų paskirties patalpa Nr. G-66.

Taip pat Inspekcija akcentavo, jog Pareiškėjas yra garbaus amžiaus pensininkas, turi antrojo lygio specialųjį nuolatinės slaugos poreikį, todėl formaliai jis galėtų būti priskiriamas tam tikrai socialinei grupei (pensininkas, neįgalusis), tačiau mokesčių administratoriaus nuomone,

¹ 2011-10-10 nutartis adm. byloje Nr. A-556-2343/2011; 2011-09-19 nutartis adm. byloje Nr. A-556-3447/2011, 2011-10-10 nutartis adm. byloje Nr. A-556-2544/2011;

priskyrimas tam tikrai socialinei grupei dar nesudaro pagrindo daryti išvados, kad jam taikytinas atleidimo nuo delspinigių pagrindas. Iš Pareiškėjo pateiktų metinių pajamų mokesčio deklaracijų už 2019 m., 2020 m., 2021 m. nustatyta, kad Pareiškėjas 2019 m. yra gavęs 176 664,40 Eur pajamas, iš jų: 173 551 Eur nekilnojamojo turto pardavimo pajamas, 3 000 Eur automobilio pardavimo pajamas, 113,40 Eur indėlių palūkanas, 2020 m. gavęs 610,57 Eur indėlių palūkanų pajamas, o 2021 m. – 1 717,97 Eur turto pardavimo ir indėlių palūkanų pajamas. Mokesčių administratorius įvertinęs, kad Pareiškėjas 2019 m. gavo ženkliai pajamų sumą ir nepagrindė šių pajamų panaudojimo, taip pat tai, kad Pareiškėjas turi nekilnojamojo turto, indėlių banke, iš kurių galėtų būti išieškota mokestinė nepriemoka, ginčijamu sprendimu pripažino, jog Pareiškėjo padėtis neatitinka MAĮ 113 straipsnio 3 dalies punkto nuostatas. Inspekcija nurodė, jog Pareiškėjas MAĮ 100 straipsnio 1 dalies 4 punkto nuostatų taikymo prasme neįrodė, kad jam papildomai apskaičiuotų delspinigių netikslinga išieškoti ekonominiu ir (ar) socialiniu požiūriu, t. y., kad Pareiškėjo ekonominė / socialinė padėtis yra tokia sunki, kad jis negalėtų sumokėti pagrįstai apskaičiuotų PVM delspinigių.

Inspekcija pasisakydama dėl MAĮ 8 straipsnio taikymo pažymėjo, jog protingumo ir teisingumo kriterijai paprastai yra taikomi tik esant išskirtinėms aplinkybėms, nulemtomis norminių aktų reikalavimų neatitinkančių mokesčių administratoriaus veiksmų, jo neveikimo arba tais atvejais, kai yra akivaizdu, kad apskaičiuoti delspinigiai dėl savo dydžio būtų neadekvatūs mokesčių mokėtojo padarytam pažeidimui, taip pat turi būti vertinamos ir pažeidimo padarymo aplinkybės, mokesčių mokėtojo elgesys. Kadangi tokios aplinkybės nebuvo nustatytos, Inspekcija neatleido mokesčių mokėtojo MAĮ 8 straipsnio nuostatų pagrindu nuo apskaičiuotų mokesčių delspinigių sumokėjimo.

Komisija k o n s t a t u o j a :

Pareiškėjo skundas netenkinamas. Iš Pareiškėjo skundai nagrinėti pateiktos medžiagos matyti, jog ginčas tarp šalių vyksta dėl Inspekcijos sprendimo, kuriuo Pareiškėjas neatleistas nuo 6 045,34 Eur PVM delspinigių, apskaičiuotų dėl pavėluoto PVM prievolių pagal pateiktas PVM mokėtoju neįregistruoto asmens PVM apyskaitas (forma FR0608) už 2019 metų gegužės, birželio, rugpjūčio ir rugsėjo mėnesius sumokėjimo. Pareiškėjas laikosi pozicijos, kad PVM apyskaitas pateikė pavėluotai, tačiau tokius veiksmus lėmė ne tik jo, tačiau ir mokesčių administratoriaus veiksmai (pavyzdžiui, buvo suteikta klaidinga informacija bei per vėlai pastebėtas mokestinis pažeidimas). Taip pat Pareiškėjas skunde išdėstė argumentus dėl atleidimo nuo apskaičiuotų PVM delspinigių, vadovaujantis MAĮ 113 ir 8 straipsnių nuostatomis.

Dėl Pareiškėjui suteiktos mokesčių administratoriaus konsultacijos (MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 4 punktas). Pareiškėjas pateiktame skunde nurodė, jog 2019 metais pardavė žemės sklypus su parengtais statybos projektais. Prieš sandorį konsultavosi mokesčių inspekcijoje dėl mokėtinų mokesčių, tačiau buvo patikintas, kad jokių mokesčių nuo žemės sklypų pardavimo pajamų jam mokėti nereikės. Tačiau šių metų lapkričio mėnesį gavo iš mokesčių administratoriaus raštą dėl dokumentų, susijusių su sklypų pardavimo sandoriais, pateikimo. Pareiškėjo atstovui susisiekus su raštą – užklausa pateikusia Inspekcijos specialiste, išsiaiškinta, kad sklypai buvo parduoti su parengtais statybos projektais ir statybos leidimais, todėl sandoriai yra siejami su Pareiškėjo vykdyta ekonomine veikla.

Pareiškėjo įgaliotas atstovas R. F. 2023-02-06 elektroniniame laiške Komisijai patvirtino, jog dėl mokesčių mokėtojo apmokestinimo skambino jo atstovas Tomas telefonu 8 685 37023. Iš Inspekcijos pateiktos medžiagos matyti, jog EDS Pareiškėjo atstovu nurodytas tomas.endriukaitis72@gmail.com, tel. 8 685 37023. Komisija 2023-02-07 raštu kreipėsi į Inspekciją bei paprašė pateikti informaciją: telefoninio pokalbio įrašą / us (jeigu tokia informacija buvo išsaugota), susijusią su Pareiškėjo apmokestinimu. Minėtos informacijos buvo paprašyta, nes MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 4 punkte yra numatyta, kad mokesčių mokėtojas gali būti atleistas nuo delspinigių mokėjimo, kai mokesčių mokėtojas mokesčio įstatymą pažeidė dėl klaidingo apibendrinto mokesčio įstatymo paaiškinimo arba mokesčių administratoriaus raštu ar telefonu suteikto paaiškinimo, jei konsultacija centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka buvo

īrašyta ir yra galimybē nustatyti skambinantī asmenī – mokesčīu mokētojā (ar jo atstovā). LVAT praktikoje laikomasi pozicijos, jog tam, kad mokesčīu mokētojas galētū būti atleistas nuo delspiniģīu mokējimo šīuo pagrīndu, mokesčīu administratoriaus konsultacija turi būti tuo faktu, kuris nulēmē mokesčīu mokētojo padarytā mokesčīu īstatymū pažeidimā, tai yra ji turi būti suteikta prieš mokesčīu īstatymo pažeidimā, o konsultacijoje nagrinētās klausimas turi atitikti aplinkybes, dēl kuriū konstatuotas mokesčīu īstatymū pažeidimas (LVAT 2012-03-03 nutartis adm, byloje Nr. A-575-12/2012, 2013-11-07 nutartis adm byloje Nr. A-575-1883/2013).

Inspekcija Komisijai 2023-02-14 pateikē septynis garso īrašus, kurie buvo atlikti īš telefono numerio 8 685 37023. Komisijai susipažinus su šīū īrašū turīniu, konstatuota, jog nei viename jū nebuvo konkrečiai klausīama apie šīame ginče susiklosčiusīā mokestinē situacijā. Nors viename jū Pareīškējo atstovas teiravosi, kokios PVM prievolēs gali kilti: prekiaujant savo užauginata žemēs produkcija (daržovēmīs) bei parduodant savo pastatytā gyvenamājī namā, tačīau mokesčīu administratoriui užduoti klausimai nebuvo susijē su parduodamais žemēs sklypais, jū kiekiais, atliktais sklypo dalinimo ir projektavimo darbais. Taip pat pastebētina, jog kitos informacijos, kad Pareīškējui būtū suteikta konsultacija kitu būdu, nei nurodytu telefonu, byloje nenustatyta bei tokios informacijos nepateikē Pareīškējas.

Apibendrīndama tai, kas īsdēstyta, Komisija laikosi pozicijos, kad Pareīškējas negali būti atleistas nuo apskaičiuotū PVM delspiniģīu vadovaujantis 141 straipsnio 1 dalies 4 punkto pagrīndu.

Dēl atleidimo nuo delspiniģīu mokējimo dēl sunkios fizinio asmens socialinēs / ekonominēs padētīs (MAĪ 113 straipsnio 1 dalies 3 punktā ir MAĪ 100 straipsnio 1 dalies 4 punktas). Mokesčīu mokētojai fiziniai asmenys gali būti atleidžiami nuo delspiniģīu mokējimo esant MAĪ ītvirtintam pagrīndui – kai delspiniģius īšieškoti netikslinga ekonominiu ir (ar) socialiniu požiūriu, kaip tai suprantama pagal MAĪ 113 straipsnio 1 dalies 3 punktā ir MAĪ 100 straipsnio 1 dalies 4 punktā. MAĪ 113 straipsnio 1 dalies 3 punkte numatyta, kad mokestinē nepriemoka gali būti pripažīstama beviltīška, kai netikslinga priverstinai jā īšieškoti, nes sunki fizinio asmens ekonominē (socialinē) padētīs: fiziniam asmeniui reikia valstybēs paramos (asmuo yra pensinio amžiaus, neįgalusis, asmeniui reikalingas gydymas, medicininē profilaktika ir rehabilitacija, asmuo yra bedarbis, gauna socialinē pašalpā) arba tokia parama jau teikiama. Taigi, pagal nurodytāsias MAĪ nuostatas nustatytas atleidimo nuo delspiniģīu pagrīndas taikytinas ir MAĪ 113 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytos aplinkybēs sietinos su tokia mokesčīu mokētojo ekonomine (socialine) situacija, kai jis negauna jokiū pajamū ar gauna jū nepakankamai ir yra valstybēs remiamas arba turi teisē ī valstybēs paramā.

LVAT, aiškindamas MAĪ 100 straipsnio 1 dalies 4 punktā, ne kartā yra pažymējēs, jog minētās īstatymo nuostatos negali būti taikomos vien tik formaliai atsižvelģiant ī mokesčīu mokētojo priklausymā tam tikrai socialinei grupei, kuriai valstybē paprastai teikia paramā. Asmuo, net ir priklausydamas atitinkamai socialinei grupei (būdamas pensininkas, bedarbis, neįgalusis ar pan.), vis tik gali turēti nemažai turto ir finansiniū lēšū, o tokiu atveju jo atleidimas nuo delspiniģīu jau negalētū būti pateisinamas ekonominiu ar socialiniu požiūriu. Atleidimas nuo delspiniģīu yra siejamas su nebuvimu objektyviū galimybiū īšieškoti mokestinē nepriemokā arba su socialiniu ir (arba) ekonominiu netikslingumu īšieškoti mokestinē nepriemokā, nes mokesčīo mokētojo, kuris yra fizinis asmuo, yra sunki ekonominē padētīs bei jam yra reikalinga ir socialinē valstybēs parama dēl jo sveikatos būklēs, amžiaus ir pan. (pavyzdžiui, 2010-06-07 nutartis adm. byloje Nr. A-442-807/2010, paskelbta „Administracinē jurisprudencija“ Nr. 19, 2010 m., 2011-10-10 nutartis adm. byloje Nr. A-556-2544/2011, 2011-12-01 nutartis adm. byloje Nr. A-442-2900/2011, 2016-01-28 nutartis adm. byloje Nr. A-154-438/2016, 2022-09-21 nutartis adm. byloje Nr. eA-538-821/2022 ir kt.).

Nagrinējamo ginčo atveju Komisija, įvertinusi Pareīškējo ekonominę / socialinę padētī apibūdinančias aplinkybes, konstatuoja, kad mokesčīu administratorius, vadovaudamasis MAĪ 100 straipsnio 1 dalies 4 punkto nuostatomis, pagrīstai neatleido Pareīškējo nuo papildomai apskaičiuotū PVM delspiniģīu mokējimo. Į mokesčīu administratoriaus turimos medžiagos yra nustatyta, kad Pareīškējas su sutuoktine asmeninės nuosavybēs teise valdē ir šīuo metu valdo ne vienā nekilnojamojo turto objektā: žemēs sklypā adresu: Ežero g. 1 E, Erzveto k., Tverēcīaus šen.,

Ignalinos r. sav.; butą adresu: Laisvės pr. 44-12, Vilniuje; butą adresu: Linkmenų g. 5-53, Vilniuje, taip pat tuo pačiu adresu esančius turto dalis, t. y. 0,444 ha žemės klypo ir garažų paskirties patalpą Nr. G-66. Iš Pareiškėjo pateiktų metinių pajamų mokesčio deklaracijų už 2019 m., 2020 m., 2021 m. nustatyta, kad mokesčių mokėtojas 2019 m. yra gavęs 176 664,40 Eur pajamas, iš jų: 173 551 Eur nekilnojamojo turto pardavimo pajamas, 3 000 Eur automobilio pardavimo pajamas, 113,40 Eur indėlių palūkanas, 2020 m. gavęs 610,57 Eur indėlių palūkanų pajamas, o 2021 m. – 1 717,97 Eur turto pardavimo ir indėlių palūkanų pajamas.

Komisijai atsakant į kitą Pareiškėjo argumentą – socialinę jo padėtį, sutiktina su skundo motyvais, jog mokesčių mokėtojas yra garbaus amžiaus senjoras, turintis antrojo lygio specialųjį nuolatinės slaugos poreikį. Nors Pareiškėjas Inspekcijos poziciją vertina kaip formalią, nes, jo teigimu, mokesčių administratorius neatsižvelgė į faktines aplinkybes, jog jis yra slaugomas, tačiau Inspekcija neginčija šio nustatyto fakto. Kaip jau buvo minėta šiame sprendime, priskyrimas vienai konkrečiai asmenų grupei, šiuo nagrinėjamu atveju, senjorų ir asmenų su negalia grupei, dar nereiškia, kad yra neginčijamas teisinis pagrindas atleisti mokesčių mokėtoją nuo apskaičiuotos sankcijos, nes ekonominė ir socialinė padėtis yra vertina bendru kontekstu. Medžiagoje nėra nustatyta duomenų, jog sumokėjus PVM prievolę, Pareiškėjo, ar jo sutuoktinės padėtis taptų kritinė.

Dėl atleidimo nuo delspinigių mokėjimo, vadovaujantis teisingumo ir protingumo kriterijais (MAĮ 8 straipsnio 3 dalis). Pareiškėjo atstovas R. F. vykusio 2023-01-24 posėdžio metu atkreipė Komisijos dėmesį į tai, jog mokesčių administratorius galėjo dėti daugiau pastangų, siekiant kuo greičiau informuoti mokesčių mokėtoją apie padarytą mokestinį pažeidimą. Taip pat skunde ir posėdžio metu buvo detalčiai pasisakyta, jog mokesčių mokėtojo atžvilgiu yra pagrindas taikyti teisingumo ir protingumo kriterijus.

Komisijai pasisakant dėl šio atleidimo nuo delspinigių mokėjimo pagrindo, paminėtina, kad jo taikymas yra formuojamas LVAT praktikoje, todėl, nors konkrečiais LVAT nutartyse (kurias Pareiškėjas yra nurodęs skunde) nurodytais atvejais yra minimos aplinkybės, kurios pripažįstamos svarbiomis, taikant šį atleidimo pagrindą, tačiau dėl su šiuo atleidimo pagrindu susijusių aplinkybių buvimo / nebuvimo yra sprendžiama konkrečiu atveju. Pagal 2022-10-22 užduotį atlikti mokestinį tyrimą Nr. (21.222 MR) FR0688-701 Pareiškėjo atžvilgiu buvo pradėtas mokestinis tyrimas. Mokestinio tyrimo metu 2022-11-04 Pareiškėjas pateikė patikslintą metinę pajamų mokesčio deklaraciją už 2019 metus, kurioje deklaravo nekilnojamojo turto pardavimo sandorius, taip pat pateikė PVM mokėtoju neįregistruoto asmens PVM apyskaitas už 2019 metų gegužės, birželio, rugpjūčio ir rugsėjo mėnesius. Pareiškėjas mokestinę prievolę 36 447 Eur PVM įvykdė netrukus – 2022-11-07, t. y. iki mokestinio patikrinimo pabaigos (2022-11-14). Paminėtina tai, jog MAĮ įtvirtina savanorišką mokėtojų mokestinių prievolių deklaravimo ir mokesčių sumokėjimo principą (pagal MAĮ 66 straipsnio 1 dalį mokėtojas pirmiausia pats apskaičiuoja mokestį, o mokesčių administratorius jį gali perskaičiuoti, pastebėjęs, jog jis apskaičiuotas netinkamai), todėl būtent mokesčių mokėtojui tenka pareiga tinkamai apskaičiuoti, deklaruoti ir sumokėti mokesčius. Už netinkamą šių pareigų įvykdymą, pavėluotą mokesčių mokėjimą mokesčių mokėtojui skaičiuojami delspinigiai, taip pat skiriamos baudos (jeigu mokestinis pažeidimas nustatomas mokesčių administratoriaus mokestinio patikrinimo metu). Iš Pareiškėjo atstovo Komisijos posėdžio metu išdėstytų argumentų, jog mokesčių administratorius savo veiksmais prisidėjo prie delspinigių dydžio, nes mokestinio tyrimo veiksmai galėjo būti atlikti anksčiau, paminėtina, jog Pareiškėjas Inspekcijai nepateikė duomenų apie vykdytus nekilnojamojo turto sandorius (žemės pardavimą), tai jis padarė tik 2022-11-07, jau vykstant mokestinio tyrimo veiksams. Atsižvelgiant į tai, taip pat įvertinus MAĮ 96–97 straipsniuose įtvirtintus delspinigių skaičiavimo pagrindus ir terminus, konstatuotina, kad momentas, kada paaiškėja, jog mokestinė prievolė nebuvo įvykdyta tinkamai, neturi įtakos delspinigių skaičiavimui, nes delspinigių skaičiavimo pradžia siejama ne su mokestinio pažeidimo paaiškėjimu, o su pažeidimo padarymo (mokesčių nesumokėjimo įstatymo nustatyta tvarka ir terminais) momentu. Pareiškėjas (posėdžio metu tai patvirtino ir atsakovas R. F.) vykdė ekonominę veiklą, nes 2019 metais pardavė 7 žemės sklypus su leidimais statyboms (iš 14 – okos), tačiau PVM prievolę įvykdė tik 2022-11-07.

Taip pat iš byloje pateiktos informacijos matyti, kad Pareiškėjas, mokestinio tyrimo metu teikdamas patikslintą metinę pajamų mokesčio deklaraciją už 2019 metus, bei teikdamas PVM mokėtoju neįregistruoto asmens PVM apyskaitas (FR0608 forma) už 2019 metų gegužės mėn., birželio mėn., rugpjūčio mėn., rugsėjo mėn., viena vertus, siekė pašalinti mokestinį pažeidimą, kita vertus, išvengė baudos skyrimo už mokėtino mokesčio sumažinimą, kaip tai yra numatyta MAĮ 139 straipsnio 2 dalyje (mokesčių administratoriui nepradėjus kitos kontrolės procedūros – mokestinio patikrinimo). Kaip yra pažymėjęs LVAT, teisingumas, protingumas ir sąžiningumas yra vertybiniai kriterijai², tačiau susipažinus su ginčo medžiaga ir Pareiškėjo skundo motyvais, Komisijos vertinimu, nėra pagrindo atleisti Pareiškėjo nuo delspinigių mokėjimo, vadovaujantis teisingumo ir protingumo kriterijais.

Atsižvelgiant į aptartas aplinkybes, konstatuotina, kad Pareiškėjas neįrodė jo skunde nurodytų atleidimo nuo delspinigių mokėjimo pagrindų, todėl Komisija, atsižvelgdama į šiame sprendime išdėstytus argumentus, konstatuoja, jog ginčijamas Inspekcijos sprendimas yra teisėtas ir pagrįstas, naikinti šio sprendimo Pareiškėjos skunde nurodytais motyvais nėra pagrindo.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 8 straipsnio 3 dalimi, 100 straipsnio 1 dalies 3 ir 4 punktais, 155 straipsnio 4 dalies 1 punktu, n u s p r e n d ž i a :

1. Patvirtinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2022-12-13 sprendimą Nr. (21.222) 500-470;
2. Neatleisti Pareiškėjo nuo 6 045,34 Eur PVM delspinigių sumokėjimo.

Pagal MAĮ 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskūsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 straipsnio 2 dalį apskūsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos

Komisijos pirmininkas	Evaldas Raistenskis
Komisijos narė	Jurgita Narkevičiūtė
Komisijos narė	Rasa Stravinskaitė
Komisijos narys	Andrius Venius
Komisijos narė	Vilma Vildžiūnaitė

² 2021-04-14 nutartis adm. byloje Nr. eA-511-556/2021;